

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie także w Niedzielę i Święta o godzinie 8. rano.

Biuro Redakcji przy ulicy Kopernika 1. 9. (urząd telegraficzny)

Administracja i Ekspedycja przy ulicy Akademickiej 1. 3.

Ogłoszenia.

Od objętości wiersza
petytowego pięciostamo-
wego 6 ct.

Reklamy w rubryce
„Nadesłane” 20 ct. od
wiersza.

Jeżeli ogłoszenie
drobne do 6 wierszy
20 ct.

Dodatkowo do Kur-
jera (Prospekta, cyrku-
larze etc.) przyjmuje się
za cenę 1 zł. od 100 egz.
dla zamieszczeniowych a
50 ct. od 100 egz. dla
miejscowych prenume-
ratorów.

Rekopisów Redak-
cja nie zwraca.
Listy reklamacyjne
nieopłacone nie-
podlegają opłacie.

Dziś Saby.

Sobota: Mikołaja.

Niedziela: Ambrożego.

Poniedziałek: N. P. P. M.

Wtorek: Leokadii i Walerji.

Sroda: N. P. M. Loretańskiej.

Czwartek: Domazego.

Kalendarz myśliwski: Wolno polować na zające, kaczki,
jelenie i lisy przepiórki i dzikie gołębie, bażanty
kuropatwy, słonki, jarząbki, cietrzewie i głusze, na
ptactwo błotne i wodne.

Wschód słońca o 7 g. 40 min.

Zachód słońca o 4 g. 00 min.

Termometr g. 7 wieczór: 0°6.

Odwilż.

Do przemysłowców i rękodzielników naszych.

Izby handlowo-przemysłowe są wszędzie naj-
poważniejszymi korporacjami, powołanymi do obro-
ny interesów specjalnych handlu i przemysłu. Do
kilku lat wstecz narzekano słusznie, że nie speł-
niały one swego zadania, a choć dziennikarstwo
przy każdych wyborach nowych wskazywało na
ważność obsady krzesel radzieckich w tych
Izbach ludźmi, dbalszymi o dobro publiczne —
głosy te były grochem o ścianę. Uprawnieni
do wyboru interesenci tak dalece nie troszczą się
o to, kto będzie czuwał nad ich losem, że bez-
płatnie lub za remuneracją odstępowały swe kar-
ty legitymacyjne agentom kandydatów, mających
po większej części samolubne tylko cele na oku,
zaspokojenie ambicji osobistej lub zapewnienie
sobie korzyści z wpływów i kariery. Ordynacja
zaś wyborcza do Izb handlowych wspierała te
zabiegi, dopuszczając głosowanie nieosobiste, i
nadsyłanie kart wotacyjnych bez żadnej kontroli,
całymi paczkami zbieranych lub wyłudzonych.

Trudną była walka z nadużyciami, bo gdzie
w sprawach publicznych pieniądz odgrywa rolę
i wywiera wpływ silny na przekonania ludzkie,
tam trzeba nadludzkich prawie wysiłków, aby
zniweczyć egoistyczne zamiary.

Wśród takich okoliczności cierpiał szczegó-
lnie przemysł nasz, bo nietylko nie mógł się do-
bić sumiennej reprezentacji swych interesów,
ale nadto miał liczebnie mniej reprezentantów w
Izbach. Gdzie indziej dysproporcja taka nie czy-
ni różnicy, ale u nas wywoływała zawsze wielki
szereg krzywd.

Dziesięć lat wojny systematycznej i wytrwa-
łych trzeba było starań, aby złamać przewagę
egoizmu. Powiodło się to wreszcie o tyle, że dziś
rękodzielnicy i przemysłowcy mają niemal równość
głosów zapewnioną w Izbach, i tylko od nich sa-
mych zawisło, by te głosy przysługiwały ludziom,
ze stanowiska obywatelskiego i fachowego zaró-
wno powołanym do wywierania wpływu na losy
rękodzielnictwa i przemysłu, mającego u nas do
walczenia z niezwykłymi i nadzwyczajnymi tru-
dnościami.

D. 9 stycznia przypadają wybory w okręgach
powiatowych, d. 12 stycznia zaś we Lwowie, a
z dniem 17 bm. upływa termin reklamacyjny dla
tych, którzyby z jakiegokolwiek przyczyny mogli
być pominięci w wykazach wyborczych.

Nasamprzód tedy przypominamy wyborcom
ten termin, aby u władz gminnych lub przemy-
słowych, gdzie te wykazy są złożone do przejrze-
nia wcześniej przekonali się o zabezpieczeniu
swego prawa głosowania, a względnie przez sto-
sowną reklamację postarali się o jego zabez-
pieczenie, w czem urzędujący we Lwowie zwią-
zek korporacji rękodzielniczych dostarczy im
wskazówek na każde zawołanie.

Donosiliśmy przed kilku dniami, że dnia 14
bm. odbędzie się we Lwowie wiec delegatów
korporacyjnych dla przygotowania i zorga-
nizowania wyborów. Dla ułatwienia podróży de-
legatom poczyniono kroki o zniesienie przejazdu
kolejami. Każdy okręg wyborczy tedy powinien
się zdobyć na skromny wydatek celem przysłania
delegata na zjazd. We Lwowie bowiem, gdzie
według ustawy większość wybrać się mających
członków Izby handlowo-przemysłowej, winna
mieć stałą siedzibę, może nastąpić porozumienie
co do najstosowniejszych kandydatów, aby skoro

przyjdzie do głosowania, nie rozstrzelały się gło-
sy, i aby kandydatom wyznaczonym zapewnić w
okręgach poparcie należyte bez potrzeby wyrzu-
cania funduszy na demoralizację wyborców.

Mimo czujności bowiem, jaką zaczęto ota-
czać wybory do Izb, dawny sposób zyskiwania
głosów za pomocą kart wykupywanych lub wy-
łudnianych, kwitnie dalej. Ambitni egości nie
szczędzą na to ani pieniędzy ani zachodów, i
już dzisiaj poustanawiali w okręgach swoich za-
ufańców do wykupywania i wyłudniania kart, li-
cząc na dobroduszość, niedbalstwo, a może na-
wet na inne usposobienie prostaczków warstato-
wych, co zbyt łatwo niestety i niebacznie dają
się wyzyskiwać, zapominając o tem, że kto
sprzedaje swoje prawo głosowania,
ten pozbywa się prawa do tej lepszej
doli, którą mu prawodawca chciał zapewnić,
powołując go do czynnego udziału w sprawach,
związanych ściśle z powodzeniem jego pracy
krawawej.

Każdemu takiemu niedbaluchowi, narzekają-
cemu po kątach na niedolę, nędzę i upośledze-
nie, można śmiało powiedzieć: sam jesteś wi-
nien.

Najstosowniej zdaniem naszym byłoby, aby
w okręgach prowincjonalnych pozawiazywały się
komitety miejscowe dla przestrzegania od nad-
użyć z kartami i dla porządnego głosowania, ale
będzie to już rzeczą wiecu, obmyśleć sposób naj-
lepszy. Na dziś chodziło nam jedynie o zwróce-
nie powszechnej uwagi rękodzielników na wa-
żność nowych wyborów i na potrzebę zapobieże-
nia handlowi z kartami legitymacyjnymi, co jest
istnym wstydem dla klas pracujących.

Obchody listopadowe.

Stanisławów 3 grudnia. Oddział stanisławow-
skiego towarzystwa pedagogicznego wspólnie z
towarzystwem muzycznym imienia Moniuszki u-
rządził wieczorek dnia 27 listopada ku uczczeniu
pamięci Adama Mickiewicza z bardzo doborowym
programem. Po pięknym przemówieniu wstępnem
p. Tur. zastosowaniem do okoliczności, nastąpił
znakomicie odśpiewany przez panie Br. i R. duet
„Kochać to życie” Campana, który musiał być
powtórzony na ciągłe i frenetyczne oklaski, któ-
rymi publiczność wynagradzała koncertantki.
Ustęp z „Dziadów” wykonany przez chór mię-
szany towarzystwa muzycznego imienia Moniuszki
pod kierownictwem pana Biernackiego wypadł
wcale dobrze, co też publiczność z entuzjazmem
przyjęła i musiano go również powtórzyć. Za
te staranne wykonanie należy się uznanie człon-
kom tegoż towarzystwa co z wielką przyjemno-
ścią zaznaczamy i będziemy z prawdziwym za-
dowoleniem zawsze notować szczere starania o
poprawne wykonywanie utworów. Deklamacja
monologu Gustawa z „Dziadów” wygłoszona przez
p. Krot. wypadła, świetnie, to też publiczność
słuchała z takim przejęciem się, że po skoń-
czeniu z wrażenia doznanego ledwie się ocknęła
i grzmiotem oklasków zasypała deklamatora. Już
to p. Krot. należy bez zaprzeczenia do najlep-
szych u nas deklamatorów, przedewszystkiem li-
rycznych. Fantazja z Don-Juana „La ci darem
la mano” Chopina na fortepian z towarzysze-
niem kwintetu smyczkowego odegrana przez p.
Mar. oczarowała słuchaczy ale bo też p. Mar.
jest znakomitym wykonawcą każdego utworu

fortepianowego i tyle posiada warunków do mu-
zyki potrzebnych, jak rzadko między amatorami
znaleźć można. Już to się wszystko na tym
wieczorku powiodło, bo nawet obraz na zakoń-
czenie z żywych osób z „Polonii”, Grottgera, co
zwykle przedstawia wiele trudności w wykona-
niu, wypadł tym razem wzorowo.

Wieczorki te przez tutejsze towarzystwo pe-
dagogiczne corocznie urządzone, bardzo się przy-
czyniają do podtrzymania ducha patriotycznego
a młodzież, która się licznie zgromadza, widząc
jak się część oddaje ludziom wielkim, stara się
zapoznać z ich dziełami i wesośnie się uczy mi-
łości ojczyzny, dla której potrzeba umieć żyć a
w danym razie i umrzeć.

Na obchodzie Mickiewiczowskim w Paryżu prze-
wodniczył bawiący tam obecnie Ignacy Domeyko,
kolega, przyjaciel, powiernik myśli i serca Ada-
ma Mickiewicza. Po przemówieniu sędziwego pre-
zesa, przedstawiono na scenie Uczę z Konrada
Wallenroda. Ustęp z „Pana Tadeusza”, *Opo-
wiadanie Wojskiego o Domeyce i Dowejce* pięknie
deklamowany przez p. Święcieckiego podobał się
również ogólnie, a *Gra Jankla* wygłoszona na
ogólne żądanie, ponad program, przez niestrud-
zonego tak długą i nużącą rolę Wajdeloty pa-
na L., wywołała prawdziwy zapal w całej sali.
Program wieczoru został dopełniony śpiewem
Wilia naszych strumieni rodzica, wykonany na
4 głosy męskie towarzystwa filharmonicznego
polskiego pod kierunkiem utalentowanego mu-
zyka i kompozytora pana Stanisława Pilińskiego,
a na zakończenie wzniosły wiersz pani Seweryny
Duchńskiej pod tytułem *Głos Jana Kochanow-
skiego do Adama Mickiewicza* wygłoszony przez
p. F. Trawińskiego przed ustawionem na estra-
dzie popiersiem Mickiewicza.

Rozruchy studentów hiszpańskich.

Madryt 1 grudnia. Do wiadomości już poda-
nych dorzucamy dziś szczegóły wyświecające do-
kładniej przyczyny niepokojów i dalszy przebieg
ruchy. Moryata, profesor historii przy uniwersy-
tecie madryckim, przyjaciel Castelara, z przeko-
nań republikański umiarkowany, na zagajenie wy-
kładów swoich uniwersyteckich bieżącego półro-
cza wypowiedział gorącą mowę o wolności nauki,
która nietylko na słuchaczach wielkie sprawiła
wrażenie, ale jako przedmiot budzący interes do-
stała się do pism publicznych.

Pidal, minister oświecenia, odpoczywał na-
tenczas w La Granja; niezwykła mowa Moryaty
wyrwała go z miłego spoczynku. Wrócił spie-
sznie do Madrytu, by ponuczyć profesora, że u-
strój monarchiczny państwa i religia panująca
ściągają do pewnego stopnia swobodę nauki.
To wszelako nie zadowoliło jeszcze duchowień-
stwa; jeżeli wierzyć można, zagroziło ono kła-
tą tym, którzyby czytać chcieli mowę profe-
sora.

Norcedal, zwolennik i agitator Don Carlosa,
począł gorzej jeszcze rozżarzać rzucane iskry, a
za narzędzie posłużył mu własny syn, uczeń u-
niwersytetu. Za wskazówką ojca młody Norce-
dal kolportował wśród kolegów dwa adresy, —
jeden dziękczynny dla biskupów za obronę wia-
ry i odwiecznego porządku, drugi potępiający dla
mowy. To znowu pobudziło do czynu wolnomyśl-
ną młodzież; tem głośniejsze więc poczęła ona wy-
jawiać miłość i szacunek dla prześladowanego

Moraty, który będąc zarazem rektorem uniwersytetu, nie szczędził starań, żeby dwa te przeciwne prądy młodzieży powstrzymać i ułagodzić. I w rzeczy samej nastąpił spokój w murach uniwersyteckich.

Nagle przed tygodniem roznosi się po stolicy wieść, że aresztują młodzież, która stawiała głośno w obronie rektora, że zaś autorem i popieraczom adresu wymierzonego przeciw rektorowi ani włos nie spadnie z głowy. Na taką wieść zerwała się gwałtowna burza wśród młodzieży, stronników Moraty.

Policja, mówiąc bez przerośni, obiegła gmach uniwersytecki. Rektor, chcąc zażegnać niespodziewaną wojnę, wymógł na zapalonych obrońcach zaimprovizowanej twierdzy, żeby choć kilku członkom policji dali przystęp do niego, do rektora, celem spisania traktatu pokojowego. Na to zgodziła się młodzież. Lecz zaledwo kilku parlamentarzy z zastępu policyjnego przestąpiło próg uniwersytetu, krewka młodzież poczęła gwizdać i szydzić chępliwie. To znowu oburzyło obiegających; przemocą przez otwarte już drzwi, niby wyłomem do strzeżonej twierdzy, wtargnęli do gmachu i dalej aresztować winowajców.

Rektor podążył do ministerstwa, żądając uwolnienia uwięzionych; młodzież zaś gorąco kapana wysypała się hurmą na ulicę — a było jej do tysiąca niemal — i wtenczas to dopiero wszczęła się na dobre bójka z policją.

Naczubiwszy się ze stróżami porządku pobiegli akademicy przed dom redakcji „Globo“, organu Castelara, z głośniami objawami sympatii: potem do redakcji „Siglo Futuro“, na której czele stoi ów Norcedal, właściwy sprawca burzy. Temu krzyczała młodzież na pohybel z pełnej piersi, przepłatając okrzykiem: „Niech żyje rzeczpospolita!“

Tak kipiało na ulicach Madrytu przez dzień cały; gorzej jeszcze i głośniej było, gdy zapadł wieczór. Do młodzieży miało się przyłączyć wielu starszych ludzi, zwolennicy Don Carlesa i wszelkie inne niespokojne żywioły. Jeżeli nieiszył się Madryt, zasługą to głównie Moraty i kilku dzienników.

Anarchiści we Francji.

Paryż, 30. listopada. Socjalistyczni anarchiści napiętnowali jednego z najhałaśliwszych przywódców swoich mianem szpiega płatnego i agenta, którego zadaniem było dolewać oliwy do anarchicznego ognia.

Rzecz się miała tak: W niedzielę dnia 23 listopada na walnem zebraniu anarchistów w Paryżu przyjęto rezolucję, której sensem nie mniej i nie więcej jak to, że skoro lud robotczy

poczucie głód, to wolno mu rabować piekarnie. Rezolucji tej autorem był Druelle, od kilku miesięcy wszystkich zebrań głowa, najzapalczywszy mówca i wnioskodawca. Aż tu niespodzianie jego towarzysze zrzucają maskę z rycerza. „Cri du peuple“ z dnia 29 bm. takie zamieścił ogłoszenie: „Sabin Druelle dnia 30. grudnia 1883 wstąpił w służbę pana Camescasse jako agent policyjny, biorąc 300 franków miesięcznej zapłaty“. Prócz tego, jak donosiliśmy, anarchiści złożyli sąd honorowy na szpiega; sędziowie przestali do wszystkich dzienników paryskich taki wyrok: „Upoważnieni do sądu przez „Cri du peuple“, oświadczamy jednogłośnie: wykazało się jasno z licznych skryptów i naocznych świadectw, że Druelle jest tajnym policjantem drugiej brygady“. Tu następują podpisy sędziów honorowych. Policja wzięła swego sługę pod klucz, ażeby go zasłonić od zemsty zdradzonych towarzyszy.

Zebrań różnych barw mnożą się po Francji, nie mówiąc już o samej stolicy, w której prawie nie ma dnia bez zebrania anarchistów, a w samą sobotę (po wypłacie miesięcznej we fabrykach) miało się odbyć równocześnie kilka zebrań, tylko że im przeszkodziła policja, lekając się rozruchów zwłaszcza po świeżym skandalu z Sabinem Druelle. Na niedzielę znowu są zapowiedziane dwa zebrań na przedmieściu du Temple.

Nie dosyć na anarchicznych obradach w Paryżu; radzą też anarchiści monarchiści i to na prowincji, gdzie im swobodniej. Jedno z tych zebrań odbyło się w piątek w La Roche-sur-Yon (w Wandei), a przewodniczył mu poseł Labassetière. Samych księży miało tam być do dwustu, ale i kobiet była moc. Księża wołali podobno: Niech żyje król! A okrzykiem zachęczone kobiety odpowiadały: „Już blizki król! Już idzie król!“

Wiadomości z cesarstwa rosyjskiego.

Petersburg, 29 listopada. „Nowoje Wremia“ w korespondencji z Dorpatu ubolewa nad tem, że uniwersytet niemiecki, istniejący w tem mieście, prosperuje bardziej aniżeli wiele uniwersytetów rosyjskich. Liczba studentów w Dorpacie wzrosła do niebywałej dotąd cyfry 1,500, dzięki obfitemu kontyngensowi dostarczonymu przez niektóre gubernie wewnętrzne państwa, przez Królestwo i gubernie Zachodnie. Gazeta wyraża obawę, aby ta wszystka młodzież nie zniemczała, nie została owładnięta kosmopolityzmem, dodając, że byłaby to prawdziwa ironja losu, gdyby we własnej rządowej, rosyjskiej instytucji, utrzymywanej za rosyjskie pieniądze, młodzież uległa niemczeniu. Ubolewania te napozór całkiem słuszne, stają się dziwnie wątlami wobec tych artykułów,

jakie niedawno sypały się z samego „Nowego Wremia“ i pokrewnych im organów. Każdy bez trudności sobie przypomni jeremiady tych pism, nad „niemieckością“ uniwersytetu dorpackiego: na całej linii słychać było tylko lamenta i życzenia, oraz aby uniwersytet pomieniony przemieniony został na rosyjski. Rozumie się, że skończyło się to na gadaninie; żeby jednak w kilka miesięcy potem te same dzienniki poczęły lamentować nad tem, że zamiast młodzieży niemieckiej płynie do Dorpatu młodzież rosyjska i polska, czyli innemi słowy płynie młodzież dzięki której uniwersytet rzeczony właśnie mógłby utracić swój charakter niemiecki — to trudno było przewidzieć. Czegoż więc żądają te gazety, jeżeli biadają nad tem, że niemożna przeobrazić uniwersytetu niemieckiego na rosyjski i nad tem, że życie samo stara się ułatwić to zadanie? A potem, pozwól panowie, ale taki fakt jak napływ do uniwersytetu niemieckiego młodzieży z gubernij wewnętrznych i z prowincji polskich jest objawem nader poważnym z wielu względów, które należy dobrze objąć i zgłębić. Siegnijcie głębiej, jeżeli łaska.

Prezes komitetu ministrów, sekretarz stanu Reutern, cierpi od pewnego czasu na oczy. Cierpienie to wzmogło się w tych dniach tak dalece, że panu Reuternowi grozi zupełna utrata wzroku. Lekarze mają jednak nadzieję stanowczego ratunku w operacji, jaką zamierzają niebawem wykonać: dla przygotowania do niej chorego zalecili mu zupełny spokój przez parę tygodni i w tym celu przywieziono w dniu wczorajszym p. Reuterna zdala od wrzawy miejskiej do Carskiego Sioła.

Niesłychanie ciekawy fakt komunikują o słynnym Rykowie (bank w Skopinie, roztrwonienie 12 milionów rubli), oczekującym rozprawy sądowej, dzienniki moskiewskie. Osadzony w więzieniu w Moskwie, Rykow poczęł okazywać w ostatnich czasach nadzwyczajną skrucę, żal za grzechy i skłonność do pietyzmu. Całemi godzinami pogrążony w zadumie, to przed obrazkami świętym, to w duchownem czytaniu, Rykow rozbraja wszystkich co go otaczają nabożnem usposobieniem i anielską słodyczą w obejściu. Czy jest to usposobienie rzeczywiste, czy obłuda, doradzona przez prawnego adwokata, a będąca dziś tak powszechną i dobrze widzianą — trudno oczywiście zaręczyć. W każdym razie szkoda, że ten zwrot religijny zjawia się po obiedzie. Takiego przynajmniej zdania są zapewne akcjonariusze skopińscy.

Znany z układania podręczników do wykładu historii w szkołach, p. Kłowajskij, pracuje obecnie nad dziełem historycznym, p. t. „Epoka Aleksandra II“.

Z własnego wyboru.

Nowella

przełożyła z niemieckiego H. W.

(Ciąg dalszy).

Walerja nie była długo narzeczoną, odbyło się wkrótce wesele bardzo huczne. Przy ślubie kościół był przepełniony.

Panna młoda wyglądała bardzo pięknie, bardzo białą i bardzo dumnie. We włosach miała diadem z brylantów, jakich nie widziało L. ani okolica, a tren jej adamaszkowej sukni, ubranej cudnymi koronkami, był tak olbrzymiej długości, że dwaj mali paziowie, ubrani w szafirowy, srebrnym tkany aksamit, nieśli go za nią.

Postać pana młodego odpowiadała zupełnie czarującemu zjawisku hrabianki. Książę H. był słusznym i rycerskim, od stóp do głowy arystokratą.

Mógł mieć około lat czterdziestu, wyglądał jednak o wiele młodziej. Rysy jego twarzy były uderzające.

Szare oczy miały bardzo ostre i przenikliwe spojrzenie, a twarz objawiała siłę woli i niezłomny charakter. Wszystko to jednak było złagodzone wielkoświatową manierą, spokojem i najwytworniejszą grzecznością.

Wiedzano, że książę jest człowiekiem niezłomnej prawości, że jest niezmiernie bogatym, że zajmuje się wielą polityką, i że piastuje jedno z najpierwszych miejsc w kraju.

— Co za prześliczna para! Szczęśliwa Walerja! — szeptało w całym kościele.

Żółte i zielone z zazdrości i gniewu, stały hrabianki Ella, Mina, Berta i Matylda za swą kuzynką. Wszystkie cztery miały suknie z różowego atlasu, co przy kolorze ich włosów wyglądało dość nieszczęśliwie.

Na balu po ślubie mówiła hrabina Seltow i jej córki bardzo wiele i z wyłąną serdecznością o kochanej siostrzenicy i kuzynce księżnej H. i od tej chwili pozostało to ich zwyczajem.

Młoda para wyjechała na drugi dzień w długą poślubną podróż, odwiedziła później swe dobra, i zamieszkała w końcu pałac w stolicy, gdzie powoływała księcia sesja parlamentu.

Pierwszy raz ukazała się piękna księżna w błyszczących kołach dworu i rezydencji. Był to ciągły tryumfalny pochód, wszędzie wzbudzała zachwyt i podziw. Klejnot błyszczał teraz świetniej w kosztownej oprawie.

* * *

W rok później, w późnej jesieni siedzieli księstwo H. przy śniadaniu. Dziś, co rzadko się zdarzało jedli razem śniadanie, a później przeglądał książę świeżo nadeszłe listy i dzienniki. Był od niedawna przedstawicielem rządu, król mianował go pierwszym ministrem, i z tego powodu był zajęty jeszcze więcej polityką.

Walerja skończyła w tej chwili czytać otrzymane listy i usunęła je na bok. Piękna kobieta w białym muślinowym szlafrocuku, z pod którego fałdów przebiegał różowy atlas, leżała nie dbale w fotelu, bawiąc się pierścienkami.

— „Mon enfant“ — rzekł książę podnosząc wzrok na żonę — dowiaduję się właśnie, że następca tronu, który gości obecnie na tutejszym

dworze, z powodów familijnych musi skrócić pobyt swój tutaj i odjeżdża za parę dni. Trzeba zatem przyspieszyć bal, który zamysłamy dać na cześć jego.

— Tak? — zapytała zimno księżna.

— Na przykład pojutrze? — ciągnął dalej książę. — Sądzę, że będzie dość czasu na potrzebne przygotowania?

Walerja skinęła głową i bawiła się dalej pierścienkami.

— Ponieważ jak wiesz ważne poselstwo zmusza mnie wyjechać za godzinę, muszę cię więc prosić, kochana Walerjo, byś chciała zupełnie się tem zająć. Wiem, że mogę się zupełnie spuścić na ciebie. Znasz znaczenie, jakie ma terazniejszy pobyt następcy tronu i osądzisz sama, co od tego zależy. Sekretarz mój i Oktaw, którego ci zostawiam, są na twoje usługi.

— Czy i twoje salony mają być otwarte? — zapytała spokojnie księżna, nie podnosząc oczu.

— Tak, myślę że trzeba będzie to zrobić, jakkolwiek obszerne są nasze recepcyjne sale. Będziesz miała bardzo wiele zaproszeń do wysłania. Czy mogę prosić, byś dziś jeszcze chciała się tem zająć?

— Stanie się jak sobie zyczysz!

Zadowolony zagłębił się książę znowu w dziennikach aż do chwili, gdy Oktaw, zaufany kamerdyner pojawił się z oznajmieniem, że powóz już czeka.

Książę spojrzał na zegarek i powstał. Potem zbliżył się do młodej żony, która podniosła się równocześnie, podał jej rękę i pocałował w czoło.

Z izby sądowej.

Lwów, 4 grudnia. Dziś rozpoczęła się przed sądem przysięgłych kilkakrotnie odroczone rozprawa przeciw panu Wincentemu Żaakowi o zbrodnie oszustwa, kradzieży i sprzeniewierzenia.

Trybunałowi przewodniczy p. radca Samolewicz, jako wotanci zasiadają pp. radcy: Schabenbek i Buszak, oskarżenie wnosi p. Zminkowski, pod sądowego broni dr. Jackowski.

Oskarżony liczy lat 61, rodem z Koeniggrätz, od 40 lat we Lwowie zamieszkały, żonaty, ojciec 4 dzieci, stolarz.

Ze świadków nie jawili się p. Jakób Sawczyński z powodu choroby i p. Stanisław Kruk z powodu wyjazdu do Rosji. Z tego powodu wnosi prokurator odroczenie rozprawy, czemu się jednak sprzeciwia dr. Jackowski. Trybunał uchwała na razie rozprawę rozpocząć a dopiero później orzeknie czy zeznania owych dwóch świadków są niezbędne. Przystąpiono zatem do odczytania aktu oskarżenia, który w streszczeniu opiewa:

Wincenty Żaak wybrany został na walnem zgromadzeniu dnia 22go stycznia 1882 r. odbytem przełożonym lwowskiego cechu stolarskiego.

Jako przełożonemu rzeczono Stowarzyszenia oddano dwie kasy cechowe, mianowicie: kasę zawierającą fundusze majstrów, i drugą zawierającą fundusze czeladników: pierwsza kasa zostawała pod trzema kluczami, z których jeden był w przechowaniu obwinionego, jako przełożonego Stowarzyszenia, drugi w przechowaniu Adama Kębika, a trzeci w przechowaniu Wojciecha Pleśniaka, członków wydziału majstrów, tak, iż tylko z współdziałaniem tych trzech dopiero wymienionych osób kasa rzeczona odmykana być mogła.

W ten sam sposób pozostawała kasa, fundusze czeladników zawierająca, pod dwójakim kluczem, z których jeden był w ręku obwinionego, a drugi w ręku Ferdynanda Piotrowskiego, członka wydziału czeladników.

Dnia 27 czerwca 1883 r. kupiono za pieniądze do funduszu majstrów należące listy zastawne, które to listy zastawne wedle pisemnego stwierdzenia Wojciecha Żaaka, Adama Kębika i Wojciecha Pleśniaka, tudzież protokolarnych zeznań Adama Kębika niewątpliwie do rzeczonoj kasy, trzema kluczami zamykanej włożone zostały.

Prócz wyżej wymienionych listów zastawnych należały do majątku Stowarzyszenia, a w szczególności do funduszu majstrów, jeszcze inne pieniądze z wkładek członków powstające do kasy wyżej wymienionej niezamykane i pod wyłącznym zarządkiem obwinionego zostające.

Postępowanie Wincentego Żaaka jako prze-

łożonego Stowarzyszenia w mowie będącego, a mianowicie: ociąganie się jego ze złożeniem rachunku z pieniędzy przez siebie zawiadywanych, niemniej ociąganie się z zarządzeniem skontrunkasy, budziło nieufność w członkach Stowarzyszenia tak dalece, iż zastępca przełożonego cechu stolarskiego, również na walnem zgromadzeniu d. 22 stycznia 1882 r. na ten urząd powołany, Ludwik Skarbek widział się zmuszonym odpowiednio do magistratu miasta Lwowa, jako władzy przemysłowej uczynić doniesienie, w skutek czego magistrat polecił obwinionemu dnia 14 grudnia 1883, ażeby w przeciągu sześciu dni wybranej w tym celu komisji rachunkowej z zarządu majątku cechu stolarskiego i tejże komisji rzeczywistej stan kasy cechowej dla sprawdzenia okazał.

Obwiniony zwołał członków komisji skontrunkującej i w ogóle członków wydziału majstrów do swego pomieszkania na dzień 10 lutego 1884 r. nudał się w towarzystwie kluczników Adama Kębika i Wojciecha Pleśniaka tudzież Ludwika Skarbka do pokoju, w którym wyżej wymieniona kasa trzema kluczami zamykana się znajdowała, a po otworzeniu tejże wyjął papiery wartościowe tamże się znajdujące mówiąc „pieniądze są, wątpliwości nie ma“, obecni zażądali jednak dokładniejszego okazania i przeliczenia tych papierów, a gdy to się stało, okazało się, iż brakuje jeden list zastawny banku hipotecznego a to: Nr. 4.478 na 1000 złr. Obwiniony wśród widocznego pomieszania nie umiał tego braku wytłumaczyć, przyrzekał tylko tak w obec osób wyżej wymienionych, jakoteż w obec reszty członków wydziału w innym pokoju zgromadzonych brak znaleziony z własnych funduszy pokryć.

Zważywszy zaś ten przebieg sprawy i okoliczności, iż kasa, o której mowa była w przechowaniu i to w pomieszkaniu Wincentego Żaaka, — zważywszy dalej, że następnie po zabranu kasy od obwinionego w biurze prezydenta miasta sprawdzono, iż zawiasy u tej kasy okazały się narnszone, a w szczególności, iż sztyfty, które wieko ze skrzyni w zawiasach łączą lekko się wyjmują, tak, iż tę skrzynię czyli kasę pomimo, iż była trzema kluczami zamykaną można było z tyłu przez wyjęcie sztyftów ze zawiasów otworzyć, zważywszy wreszcie, iż wedle dochodzenia karnego obwiniony listy zastawne banku hipotecznego w kasie majstrów przechowane w banku hipotecznym we Lwowie zastawił, a następnie je 8 i 9 lutego 1884 r., a zatem na jeden dzień a względnie na dwa dni przed skontrunką kasy odbyć się mającym wykupił, że przeto te tu wymienione listy pomimo trzykrotnego zamknięcia kasy wyjąć potrafił i je na swoje cele używał, nie nlega wątpliwości, iż nikt inny, tylko obwiniony także brakujący list zastawny banku hipotecznego Nr. 4.478 na 1000 złr. z kasy w mo-

wie będącej wyjął i takowy na swoją korzyść zabrał.

Co się tyczy kasy czeladników, to stwierdzone jest zeznaniem Ferdynanda Piotrowskiego, Antyniego Prechitka, i Wacława Kadletza, iż obwiniony Wincenty Żaak, jako przełożony cechu stolarskiego, odebrał dnia 15. lutego 1882 kasę czeladników z różnymi papierami wartościowymi.

Jakkolwiek kasa cechowa czeladników na dwa klucze była zamykana, to jednak sam obwiniony przyznaje, iż klucz drugiego klucznika Ferdynanda Piotrowskiego czasami u niego pozostawał, prócz tego nie jest wykluczone rzuczone przez świadków podejrzenie, iż obwiniony miał drugi klucz dorobiony; bądź co bądź faktem jest, iż obwiniony wszystkie w kasie czeladników przechowane papiery w banku hipotecznym zastawiał, a potem je wykupił; przyznaje dalej obwiniony zgodnie z dochodzeniem przedmiotowym, iż papiery te następnie posprzedawał.

Obwiniony nie wykazuje bynajmniej jakoby sprzedaży rzeczonych papierów wartościowych dokonanej w interesie stowarzyszenia, jakoby uzyskane ze sprzedaży pieniądze użył na tegoż cele, widocznem więc jest, że w mowie będącej efekta zabrał dla swej korzyści, i takowe dla własnego zużycia wał interes. Próż papierów wartościowych należała do majątku, stanowiącego fundusz czeladników także znaczna gotówka, którą obwiniony na mocy uchwały wydziału czeladników w kasie towarzystwa wzajemnego kredytu we Lwowie na książeczki oszczędności w celu fruktyfikacji nlokować był obowiązany.

Odnosnie do tej uchwały zapisał też obwiniony w dotyczącej księdze przychodu i rozchodu, iż złożył do kasy towarzystwa wzaj. kred. dnia 21go maja 1882 kwotę 500 złr., dnia 9. czerwca 1882 50 złr., i dnia 1. sierpnia 1882 50 złr., atoli w rzeczywistości nie złożył tych powierzonych mu kwot, czyli razem powierzonej mu sumy 600 złr. do rzeczonoj kasy, ale kwoty te zatrzymał i sobie przywłaszczył, jak to zeznaniem zastępcy towarzystwa wzajemnego kredytu Zygmunta Medveckiego, niemniej zeznaniem samego obwinionego jest stwierdzone, który przyznaje, iż wyżej wymienionych gotowych kwot w celu fruktyfikacji na książeczki oszczędności nie złożył, a bynajmniej nie wykazuje, jakoby kwoty te w inny sposób na cele stowarzyszenia użył.

Pod grozą skontrunkasy czeladników, ostatecznie dnia 27. marca 1884, odbyć się mającego obwiniony z powodu braku odnośnych funduszy do tej kasy należących, udał się o pomoc do Franciszka Popowicza, który za własne pieniądze zakupił dnia 27. marca 1884 dwa listy zastawne ck. uprz. gal. akc. banku hipotecznego po 500 złr., jeden za 100 złr. i jeden list zastawny tow. kred. ziemsk.

— Au revoir, mon enfant! Nie męcz się zbyt! —

— Adieu, bon voyage!

W parę minut później wytoczył się powóz z bramy. Walerja została samą. Upadła na nowo w fotel i chwilę jeszcze przesuwiała błyszczące pierścionki na białych paluszkach. Potem podniosła się i ciągnąc po kobiercu lekki tren szlafrocza, weszła do budoaru, aby napisać listę zaproszonych na pojutrze.

Dzień balu nadszedł, a pałac księstwa H. jaśniał od światła, kwiatów i zieleni. Młoda pani domu stała w pośród swych niezliczonych gości, jak zawsze piękną i majestatycznie wstawając wszystkich, jak zawsze pełną czarującej uprzejmości i uwagi, a przytem jak zawsze zinną i spokojną. Miała na sobie tego wieczora białą suknię, w której wyglądała ośniewając. Alabastrowe ramiona zdobiły sznury urjańskich pereł, inne na pół ukryte błyszczały w pysznych włosach, w których oprócz tego zrzęczna ręka panny służącej umieszcza kilka cudnych białych róż.

Pan domu nie powrócił jeszcze i dlatego księżna powitała sama zaproszonych gości. Sama z godnością i spokojem przyjęła u drzwi salonu następcę tronu i towarzyszących mu członków panującej rodziny.

W godzinę może po rozpoczęciu balu przyjechał książę i udał się natychmiast do swych apartamentów, aby zrobić toaletę i pospieszył do swych gości. Ostry wzrok jego przebiegł z za-

dowoleniem całe gustowne i majestatyczne urządzenie i wesoło ożywione grono.

Wszedł prowadząc młodego jakiegoś człowieka, którego po powitaniu następcy tronu, przedstawił swej młodej żonie.

— „Mon enfant“ — rzekł całując z galanterją jej rączkę — przyprowadzam ci jeszcze jednego gościa. Pan St. Jules ma ze mną interes i dlatego prosiłem go o zostanie z nami dni kilka.

Młody człowiek skłonił się bardzo głęboko i ruchem tym ukrył zmięszanie, prawie przerażenie, które na widok księżnej przebiegło twarz jego.

Piękna księżna zbladła, ale nie w jej postaci, nie w jej twarzy, i nie w jej głosie nie poruszyło się gdy skłaniając śliczną główkę, z zimną grzecznością rzekła:

— „Charmée monsieur de votre connaissance.“

Pan St. Jules przyjeżdża prosto z Paryża — mówił książę — możesz więc dowiedzieć się od niego o najświeższych modach.

Z temi słowy oddalił się, aby pozdrowić resztę gości. Księżna H. i pan St. Jules rozmawiali naprawdę chociaż księżna zwykle nie zajmowała się niemi, o modach. Niedługo jednak trwała rozmowa, bo następcę tronu zbliżył się aby prosić panią domu do rozpoczynającego się poloneza.

Zresztą bal odbył się jak wszystkie jemu podobne. Było bardzo późno w nocy albo bardzo wczesnie rano gdy Walerja weszła do swej sypialni. Była bardzo zmęczona, ale nie spiąca i podczas gdy panna służąca rozbierała ją i roz-

czyszczyła jej długie włosy różne myśli przebiegały jej główkę.

Ani ona, ani St. Jules nie wspomnieli słowem, że się znają oddawna. Dlaczegoż się to stało, kiedy stać się nie było powinno? Nie mieli nie do zatajenia, i cały świat mógł wiedzieć, że byli dawnymi znajomymi. Dlaczegoż więc oboje milczeli?

Młoda kobieta nie mogła się pozbyć nie miłego uczucia. Wyrzucała sobie, że źle postąpiła. Jej to obowiązkiem było powiedzieć zaraz przy przedstawieniu, że to jest zbyt późno. Cóż pan St. Jules myślał teraz o niej? Wprawdzie i on mógł wspomnieć coś o tem, ale oniemiał ze zdziwienia. Przez półtora roku jako poseł ambasady, nie był w ojczyźnie; nie spodziewał się więc w księżnej H. odnaleźć hrabiankę Walerję Seltów. Kto wie, czy było mu nawet wiadomem, że wyszła za mąż. Panna służąca skończyła swą robotę i na skinienie księżnej oddaliła się.

Gdy Walerja ujrzała się samą, miała ochotę otworzyć okno, aby odetchnąć świeżem powietrzem. Mogła to uczynić niewidziana przez nikogo, bo pałac księżny H. należał do małej liczby posiadających jeszcze ogrody. Ale nie uczyniła tego, bo wiedziała, że gdy spojrzy w ciemną noc, walczącą już z pierwszym brzaskiem jutrzeńki, gdy poczuje powiew wiatru, poruszającego liście i strząsającego zeschłe liście opadające wspomnienia, które długo mileżały.

Dlatego oparła się pokusie i zbliżyła się do łóżka, którego śnieżne batysty i koronki zapraszały do spoczynku.

(Ciąg dalszy nastąpi).

na 100 złr. i wręczył takowe wraz z gotówką w kwocie 330 złr. tytułem pożyczki obwinionemu. Obwiniony dołożył do owej gotówki kwotę 10 złr., dopożyczył w towarzystwie wzaj. kredytu kwotę 160 złr., złożył następnie uzyskaną w ten sposób kwotę 500 złr. w rzeczonym towarzystwie tegoż samego dnia 27. marca rb. na książeczkę oszczędności Nr. 557 i książeczkę tę na 500 złr., tudzież papiery wartościowe od Popowicza otrzymane na 1200 złr. złożył do kasy czeladników z powodu odbyć się mającej rewizji kasy.

Ponieważ jednak przeto szkoda funduszowi czeladników przez zabranie papierów wartościowych na 1200 złr. z kuponami kwotę 35 złr. wynoszącymi i przywłaszczenie sobie gotówki w kwocie 600 złr. przez obwinionego wyrządzona w całości nie została pokryta, o bezkarności czynów woskarżenia pod 2) 3) wymienionych po myśli § 187 uk. mowy być nie może. Oskarżenie jest przeto w całej osnowie uzasadnione.

Dalej odczytano dodatkowy akt oskarżenia o zbrodnię oszustwa, który opiewa:

Wincenty Żaak sfałszował: 1) podpis Franciszka Popowicza jako wystawiciela i żyranta na wekslu z daty Lwów 5. maja 1884 na 600 złr. opiewającym, a dnia 15. czerwca rb. płatnym — tudzież podpis Michała Walichiewicza jako wystawiciela i żyranta na wekslu z daty Lwów 7. maja 1884 na 480 złr., dnia 25. czerwca 1884 płatnym, i te dwa weksle eskontował w ek. uprz. gal. akcyjnym banku hipotecznym we Lwowie;

2) sfałszował podpis Franciszka Południwskiego, jako wystawiciela i żyranta na wekslu z daty Lwów 5. maja 1884 na 700 złr. opiewającym, dnia 5go sierpnia rb. płatnym — dalej podpis tego samego Franciszka Południwskiego jako wystawiciela i żyranta i Michała Walichiewicza jako żyranta na wekslu z daty Lwów 9. maja 1884 na 1000 złr. opiewającym, dnia 9. lipca 1884 płatnym — niemniej podpis Jakóba Sawczyńskiego jako wystawiciela i żyranta na wekslu z daty Lwów 12go maja 1884, na 660 złr. płatnym dnia 12. sierpnia rb. — i te trzy weksle eskontował w towarzystwie zaliczkowem we Lwowie;

3) sfałszował podpisy Franciszka Południwskiego, jako wystawiciela i żyranta, tudzież Jana Makana jako dalszego żyranta, na dwóch wekslach, jeden z daty Lwów 8. kwietnia 1884 na 1470 złr. opiewającym, dnia 8. lipca 1884 płatnym, a drugim z daty Lwów 14. maja 1884 na 940 złr. opiewającym, a dnia 14. sierpnia 1884 płatnym, i te dwa weksle eskontował w gal. banku kredytowym we Lwowie;

4) sfałszował podpis Michała Walichiewicza jako wystawiciela i żyranta na wekslu z daty Lwów 8. maja 1884 na 1000 złr. opiewającym, a dnia 15. czerwca rb. płatnym i weksel ten eskontował w filji ak. uprz. austr. zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu we Lwowie; nakoniec

5) sfałszował podpis Franciszka Południwskiego, jako wystawiciela i żyranta na wekslu z daty Lwów 1. marca 1884 na 350 złr. opiewającym dnia 2go czerwca 1884 płatnym, i weksel ten eskontował w ogólnym rolniczo-kredytowym zakładzie dla Galicji i Bukowiny, że przeto w sposób podstępny wyżywienie instytucje kredytowe w zamiarze wyrządzenia tymże szkody kwotę 300 złr. przewyższającej, co do prawdziwości weksłów, względnie podpisów wyżej określonych w błąd wprowadził i od nich rzeczywście kwotę nad 300 złr. wyłudził, czem dopuścił się zbrodni oszustwa w §§ 197, 200 i 201 lit. a. u. k. określonej, wedle § 203 u. k. karą zagrożonej.

Do rozprawy głównej równocześnie na akt oskarżenia z dnia 5go sierpnia 1884 L. 2862 i niniejszy wyznaczyć się mającej wezwać należy prócz świadków w poprzednim akcie oskarżenia do L. 2862/84 wymienionych, także Jana Makana, Michała Walichiewicza, Jakóba Sawczyńskiego i Juera Chamajdesa jako świadków, a zastępców wyżej określonych instytucji finansowych jako strony prywatnie interesowane, odczytać i okazać przy tej rozprawie weksle przedmiotem oskarżenia będące, niemniej odczytać prócz pism w poprzednim akcie oskarżenia i we wniosku z dnia 30. września 1884 l. 9131 wymienionych zeznania Franciszka Popowicza (który po przesłuchaniu w śledztwie zmarł), Władysława Riegera, akta cywilne D9, zeznania Adolfa Cepnika, Jędrzeja Burego, Dawida Posnera, Jakóba Piepesa, Zdzisława Marchwickiego, Jana Kaczmarę, Leona Paweckiego, list dołączony do prot. D. 28 i odezwę Dyrekcji ruchu kolei Karola Ludwika D35.

Obwiniony zaprzecza stanowczo kradzieży funduszu cechowych, które własną zapobiegliwością oszczędził w ciągu 14-letniego urzędowania jako przełożony. Oskarżony przedstawia szczegółowo w jaki sposób pieniądze cechowe zgromadził i zapenił dawniej pustą kasę Stowarzyszenia. Gdyby chciał być sprzeniewierzyć pieniądze, mógł to uczynić bez najmniejszego narażania się.

Przewodniczący przerywa oskarżonemu wezwaniem, ażeby bronił się na poszczególne zarzuty oskarżenia.

Dr. Jackowski prosi o głos. Przewodniczący odmawia, wskutek czego powstaje ostre starcie między nim a obrońcą, które kończy się wezwaniem obrońcy do porządku. Dr. Jackowski zastrzega się przeciw temu i odwołuje się do trybunału. Trybunał uchwała po myśli przewodniczącego, poczem na żądanie obrońcy uchwała ta wciągnięta zostaje do protokołu.

Po tej przerwie oskarżony ciągnie dalej swoją obronę. Zaprzecza jakoby kiedykolwiek sam kasę otwierał. Kradzieży nie było, gdyż fundusz był cechowy, a więc on jako członek cechu miał również częściowe do niego prawo. Zarzut lombardowania papierów stowarzyszenia w banku hipotecznym również oskarżony zaprzecza, jeżeli lombardował to swoje własne papiery. W ogóle zaprzecza oskarżony każdą winę i przypuszcza, że padł ofiarą czyjejś intrygi.

Okoliczność, że pieniądze z kasy wyjmować można było zawiasami, tłumaczy oskarżony na swoją korzyść, gdyż wskutek tego kto bądź mógł się kradzieży dopuścić. Co do kasy czeladników, to przyznaje oskarżony, iż fundusze tej kasy, mianowicie listy zastawne, na swoją korzyść obracał, lombardował, a nawet sprzedawał, lecz natomiast inne listy w tej samej wartości do kasy włożył. Kupony w kwocie 35 złr. bonifikował w ten sposób, iż wziął list na 1000 wylosowany, a więc al pari płatny, a włożył inny po wyższym kursie dziennym. Co do gotówki 500 i dwa razy po 50 złr., które wziął z kasy czeladników, to 500 złr., zwrócił, reszta zaś była przez niego w ciągu czasu oszczędzona, a zatrzymał ją, bo miał wydatki do zarachowania.

Po pauzie ogłasza rada Samolewicz uchwałę trybunału, który udzielił obrońcy drowi Jackowskiemu nagane, ponieważ tenże przywołany przez p. przewodniczącego do porządku, zastrzegł się przeciw temu.

Dr. Jackowski prosi o doręczenie mu tej uchwały na piśmie, ponieważ wniesie przeciw niej zażalenie do ministerstwa sprawiedliwości.

Poczem przewodniczący przystępuje do przesłuchania podsądnego co do sprawy sfałszowania podpisów na wekslach.

Przew. Czy sfałszował pan podpis Franciszka Popowicza na wekslu wystawionym na 600 złr. skonfiskowanym w banku hipotecznym.

Osk. Uczyniłem to za jego wiedzą. Byłbym wszystko zapłacił, gdyby uwięzienie niebyłoby mi to uniemożliwiło.

Przew. Szkoda wyrządzona sfałszowaniem podpisów na wekslach wynosi 7000 zł.

Osk. Tylko na połowę tej sumy sfałszowałem podpisy.

Miałem długów 28.000, połowę spłaciłem, resztę byłbym także zapłacił; gdybym był chciał kogoś skrzywdzić, byłbym był konkurs ogłosił.

Rzemieślnik, który ma 10 palców i zdrową głowę na karku musi zarobić.

Przew. Świadek pewien zeznał w śledztwie, że cały majątek pana przed uwięzieniem, wynosił 2 złr., zastawiłeś pan nawet zegarek.

Osk. To niczego nie dowodzi.

Przew. Popowicz zeznał przed samą śmiercią, że o tym podpisie nie nie wiedział, na drugim wekslu sfałszowałeś pan podpis Michała Walichiewicza na 480 złr. jako żyranta i wystawiciela. Weksel ten eskontowany w banku hipotecznym.

Osk. Przyznaje się do tego.

Prezes. W towarzystwie zaliczkowem eskontował pan weksel na 700 złr. z sfałszowanym podpisem Południwskiego jako żyranta i wystawiciela.

Oskarżony. Mój zięć, to się stało za jego wiedzą.

Przewodn. Dalszy weksel na 1.000 złr. eskontowany w towarzystwie zaliczkowem podpisany przez Południwskiego, jako żyranta i wystawiciela, A. Walichiewicza jako drugiego żyranta jest też sfałszowany.

Oskarżony. Tak jest..

Przewodn. A weksel na 660 złr. podpisany przez Jakóba Sawczyńskiego?

Oskarżony. Sawczyński podpisał własnoręcznie ten weksel, dwa razy go prolongował, zawsze podpisywał sam Sawczyński, obecnie chce skorzystać z tego, że inne podpisy sfałszowałem, aby nie zapłacić.

Dalej przyznaje oskarżony, że na wekslach podpisanych przez Południwskiego i Jana Makana na 1.470 i 940 złr. sfałszował podpis Makana, ponieważ bank żądał drugiego podpisu — co do Południwskiego, oświadcza oskarżony, że P. weksle te podpisywał.

Przewodn. Południwski jako zięć zrzekł się świadectwa.

Przysięgły dr. Szaf. Czy Południwski w sądzie cywilnym złożył przysięgę?

Przewodn. Tego w aktach niema. Ostatecznie przyznaje oskarżony, że sfałszował podpis Walichiewicza na 1.000 złr., eskontowany w filji zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu, co zaś do weksłu na 250 złr., podpisanego przez Południwskiego, eskontowanego w rolniczym zakładzie kredytowym, oświadcza oskarżony, że Południwski o tem wiedział.

Prokurator dr. Żminkowski. Na jakiej podstawie podpisywał pan Południwskiego, czy on pana upoważnił do tego? Osk. Świeże weksle podpisywał zawsze sam Południwski.

Dr. Żminkowski. Proszę o szczegółowe przedstawienie pańskiego stanu majątkowego przed uwięzieniem.

Oskarżony. Miałem ogromny zapas gotowych drzwi i okien, to przedstawiało wartość 2.500 złr., w matejale miałem 1.000 złr., roboty zamówione w pracowni reprezentowały wartość 1.000 złr., w Jassach miałem 18 robotników, narzędzia i warstaty były warte 1.000 franków w złocie, a za roboty należało mi się w Jassach 600 fr. Po mojem uwięzieniu nadeszły jeszcze 3 wagony materiałów.

Dr. Żminkowski. Czem pan to udowodnisz? Osk. Świadcami zacytowanymi.

Dr. Żminkowski. A co się stało z tym całym majątkiem? Osk. Nie mam o tem pojęcia. Później dowiedziałem się, że wierzyciele sprzedali to za bezcen na licytacji. Kupiec Kreyser kupił przez adwokata Dziubińskiego tarcice po 20 ct., za które płaciłem po 1 złr.

Po południu przystąpiono do przesłuchania świadków. Pierwszy świadek p. Ludwik Skarbek, stolarz, zastępca przełożonego korporacji stolarskiej zaprzysiężony zeznał: „Żaak obrany w roku 1882 przełożonym cechu, po pauze Świsterskim objął w przechowanie majątek korporacji wynoszący około 4000 zł. Pieniądze te blokowane były w jakiejś kasie zaliczkowej z warunkiem, że do ich podjęcia trzeba zezwolenia całego wydziału. Na wniosek jednak Żaaka zakupiono za tę kwotę listy zastawne, zanotowano w książce iż takowe włożono do skarby do której klucze miał p. Żaak wspólnie z dwoma innymi członkami wydziału. Szkrontrą odbywały się co pół roku. Pierwsze szkrontrum przypadało zatem na grudzień, lecz p. Żaak ociągał się i mimo licznych wezwań świadka ciągle zwlekał. Świadek prosił zatem magistrat, ażeby z nrzędu Żaaka do złożenia rachunków wezwał, co się też stało.

Komisja rewizyjna przyszedłszy do p. Żaaka zastała skarbone nie w kancelarii, lecz w mieszkaniu p. Żaaka. Pan Żaak po otwarciu skarby wyjął garść papierów i nie okazując ich bliżej rzekł: „Oto macie wszystkie obligacje“. Członkowie komisji jednak zażądali bliższego rozpatrzenia się i skostatowali brak jednej obligacji na 1.000 złr.

Wtedy istniała już uchwała włożenia pieniędzy do banku krajowego, p. Żaak więc po wykryciu braku rzekł: „włóżcie tylko to, co jest, to już i tamta tysiącówka będzie“. Zaproszony do prezidenta p. Dąbrowskiego Żaak, zapewnił, że brak zwróci i dla zabezpieczenia da przekaz na należące mu się na kolei pieniądze. Jednakże nie uczynił tego. Kasę odesłano do biura prezydenta, który przyszedł na to, że przez wyjęcie sztyftów z zawiasów, można kasę bez kluczów otworzyć. Świadek w istocie na stojącej przed sądem kasie, pokazuje ten eksperyment.

Co do kasy czeladników, to świadek wie tylko z opowiadania, że i tam był deficyt. P. Żaak pretensji żadnej do funduszu czeladników mieć nie mógł, bo na wydatki pobierał ryczałt 150 złr.

KRONIKA.

† Weterani. W ciągu jednego tygodnia, jak się dowiadujemy z „Kurjera Warszawskiego“ utraciło Sandomierskie dwóch sędziwych patryarchów, którzy złączeni byli z sobą serdeczną i jeszcze w latach młodzieńczych związaną przyjaźnią. — Pierwszy z nich ś. p. Ludwik Buczyński, właściciel Żdżorek, zakończył żywot w 89 roku, a ś. p. Jan Mienkiewicz tylko o rok był młodszy od staroego towarzysza broni. Obaj bowiem byli to weterani, rozpoczynający jako młodzieniaszkowie służbę wojskową w pamiętnym roku 1812. W jednym pułku i w jednym szeregu odbyli kampanię, a po utworzeniu Królestwa kongresowego służyli razem w wojsku, z którego jednocześnie wyszli w roku 1823, obaj w stopniach porucznikowskich. — Ś. p. Mienkiewicz osiadł na Wołyniu, a towarzysz jego powrócił na rodzinny zagon do Żdżorek. Wzięły jednak przyjaźni, pomimo rozdzielenia przestrzeni, wcale się nie zerwały, czego dowodem, że córka p. Mienkiewicza zaślubiła syna p. Buczyńskiego. Przed dziesięciu laty ex-porucznik oddawszy gospodarstwo synowi, przeniósł się w Sandomierskie i osiadł w Żłórkach ze starym towarzyszem. Ś. p. Buczyński zakończył sędziwy żywot dnia 17. z. m. a oplakujący zgon jego ś. p. Mienkiewicz w cztery dni później połączył się z przyjaciелеm na całą wieczność. Cześć pamięci zacnych weteranów!

W Orleanie zmarł w tych dniach b. oficer wojsk polskich, Ambroży Lerdzianowski. Pracował on w zakładach koszykarskich i z tego miał utrzymanie. Wyroby jego dłoni były tak piękne, iż prawie wszystkie zakupywano do Tuilleryj. Cesarzowa Eugenia kilka tego rodzaju drobiazgów sprowadziła z sobą do Anglii. Żył lat 81.

Reprezentacja miasta Lwowa postanowiła, starać się o dzierżawę akcyzy na dalszy okres.

Zmarli we Lwowie: Józef Gawlikowski, żołnierz z roku 1848, emerytowany radca namiestnictwa licząc lat 77, i Fr. Franz, były kasjer kasy głównej w wieku lat 78.

Z Kolei Karola Ludwika. Z dniem wczorajszym zostały przeszkody ruchu na przestrzeni Jarosław-Rawa ruska usunięte i kursują pociągi kolejowe na tejże linii regularnie, ruch zaś pociągów na przestrzeni Rawa ruska-Sokal pozostaje jeszcze w zawieszeniu.

P. Jan Gall, znany kompozytor, mianowany został dyrygentem koncertów Tow. muzycznego.

Szajkę złodziejską, składającą się z wielokrotnie już karanych Bazyka Fuss z Brakowic, liczącego lat 23, Leiby Eichla, z Cieszanowa, lat 30, i Chaima Spindla z Krystonopola, lat 34, przytrzymało zeszłej nocy o godzinie 1, w kamienicy pod 3. 12 przy ulicy Żółkiewskiej, do której się dostali za pomocą dobranego kłoczka do bramy. Zamierzali oni wypróżnić sklep, do którego prowadziły także drzwi z podwórza. Znalezione przy nich 8 witychów, drąg żelazny i duże żelazne dłuto.

Nagła śmierć. Zofia Gadzińska, żona posługacza, zmarła przedwczoraj nagle w swym mieszkaniu, pod 1. 2 przy ulicy Smerekowej, a zarobnik Antoni Brzeziński, liczący lat 70, pod 3. 36 przy ulicy Stryjskiej, zmarł nagle w chwili gdy zaczął spożywać rosół.

Minister sprawiedliwości zezwolił sędziemu powiatowemu, Mieczysławowi Michniewiczowi, w Sokołowie i adjunktowi sądu powiatowego w Czarnym Dunajcu dr. Wilhelmowi Goldsteinowi, przenieść się na ich własną prośbę do wchodzącego w życie z dniem 1 stycznia 1885 r. sądu powiatowego w Bieczu; zamianował dalej sędziami powiatowymi: Edwarda Kostkę Liebfeldta, adjunkta sądu powiatowego w Gorlicach, dla Sokołowa, a Józefa Krzepsę, adjunkta sądu powiatowego w Rzeszowie, dla Ulanowa; dalej adjunktem sądowym przysądzie obwodowym w Rzeszowie, adjunkta sądu powiatowego w Gorlicach, Romana Dolińskiego, a adjunktami sądu powiatowego askultantów: Juljana Rudzkiego i Jana Banasia, obydwóch dla Gorlic, Stanisława Kremera dla Liszek i Jana Gorskiego, dla Czarnego Dunajca.

Na dochód towarzystwa bratniej pomocy słuchaczy politechniki lwowskiej odbędzie się w sali kasyna miejskiego dnia 7 bm. przedstawienie amatorskie połączone z koncertem, z łaskawym współudziałem pań Paw., Jar., Str. i panów Barącz, Galla, Lehmann, Wilczyńskiego, z następującym programem: 1. „Zaślubiny z przeszkodami“, komedia w jednym akcie z francuskiego, przekład Walewskiego. 2. Jan

Gall. a) Wiosna, b) Skarga słowika, tercet wykonają panie Paw., Jar. i Str. 3. Akt III z „Marji Stuart“ Słowackiego, odczyta p. Barącz. 4. a) Adagio religiozno J. J. Botta, b) Mazurek Wieniawskiego, odegra p. Lehmann. 5. „I miejże tu rozum“ humoreska Wilczyńskiego. 6. „Żywy nieboszczyk“ krotokwila w 1 akcie G. Belly przekład Walewskiego.

„Sonety krymskie“ powtarza towarzystwo „Lutnia“ jako zwyczajny koncert z rzędu drugiego za rok administracyjny 1884/5. Program został ogłoszony plakatami. Członkowie Towarzystwa mają wstęp wolny i prawo nabywania 2 biletów dla członków rodziny. Po bilety należy się zgłosić w handlu pp. Drexlera i Synów plac Kapitulny 1. 2.

Sekoja lwowska Towarz. lekarzy galicyjskich odbędzie XI zwyczajne nankowe posiedzenie w sobotę dnia 6 grudnia 1884 o godzinie 6 wieczór w ratuszu, na którym 1) dr. K. odczyta rzecz o zapaleniu pecherza, 2) dr. L. mówić będzie: O paraldehydzie i innych środkach nasennych, 3) dr. P. O leczeniu tyfusu i 4) dr. W.: O skutkach kokainu.

Stowarzyszenie „Węzeł“. Od wydziału nowozawianego towarzystwa, mającego na celu kształcenie młodzieży rekodzielniczej, otrzymaliśmy podziękowanie dla kilkunastu osób, które bądź przystąpiły do stowarzyszenia, bądź datkami w książkach i pieniądzech przyczyniły się do poparcia jego celów. Znajdujemy tam 74 nazwisk obywateli tutejszych. Niepodobna nam podawać tego katalogu. Donosimy tylko, że w pierwszej linii pospieszyli z ofiarą nauczyciele i nauczycielki szkół lwowskich w liczbie 33. Książki pospieszyły tylko pięciu, i to po nazwiskach sądząc — nie lwowskich, Reszta osoby prywatne. Wszyscy chętni raczą się udawać do p. Bndzynowskiego, dyrektora szkoły ludowej seminarzyckiej w Narodnym Domn.

Stowarzyszenie wierzycieli w Wiedniu ogłasza niewypłacalność Adolfa Chierera, tudzież Kanarienstein i Reichmana we Lwowie, oraz Eljasza Nadl w Brodach.

Lwowski zbor izraelski. Prezesem na nowo wybranym został p. Dr. F. Zunker, wiceprezesem p. Samuel Horowitz, przełożonymi: pp. Er. Emil Byk, prezes żydowsko-niemieckiego kasyna „Geselligkeitsverein“, Dr. Henryk Gottlieb i Samuel Klärman.

Do zarządu świątyni izraelskiej wybrani zostali panowie: H. Lechner, Jolles, J. Beiser, Dr. Landesberger i Nathan Meyer.

Komitet Towarzystwa opieki nad weteranami z r. 1831 w Krakowie składał 3. b. m. jako w dzień imienin, w godzinach południowych wiceprezesowi Towarzystwa, p. Ksaweremu Konopce, życzenia, ofiarując mu przez ręce prezesa Towarzystwa, p. Marcellego Jawornickiego, srebrny puchar z napisem: „Ksaweremu Konopce, wiceprezesowi Towarzystwa opieki nad Weteranami wojsk polskich z r. 1831 w dowód uznania wytrwałej pracy ofiaruje Komitet.“ Prócz tego wręczyli pp. Dobieński i Chryśłowski w imieniu weteranów Solenizantowi ozdoby adres z podpisami weteranów z r. 1831.

Krwawa zemsta. Do „Germanii“ telegrafują co następuje: Lignica, 1. grudnia. Córka właściciela majątku, Ernestyna Fischer oblała witriołem a następnie ranila w głowę wystrzałem z rewolweru w wagonie kolejowym właściciela dóbr Gottschlingera, który ją uwiódł, a następnie chciał wynagrodzić pieniędzmi i zaręczył się z inną osobą. Gdy p. Fischer aresztowano, chciała poderżnąć sobie żyły szkłem z wybitej szyby.

Humorysta angielski Waugh wystąpił z „monografią kotletów“. Książka ma przeszło 100 stronnie druk i zawiera wszystkie *bonts mots*, jakie o tej potrawie ludzkość wypowiedziała!...

Litewskie mięso. Pierwszy transport mięsa mrożonego pochodzącego z kraju północno-zachodniego i południowo zachodniego go, wysłany został z Libawy do Londynu, na parostatku „Neptun“, a na rachunek przedsiębiorców, którzy na przyjęcie owego towaru urządzili lodownię specjalną nad brzegami Tamizy.

Statek odpowiednio zbudowany — zabrał jako dodatek znaczną ilość mrożonego ptactwa, a mianowicie jarząbków, głąszców i cietrzewi, które już w zeszłym roku były posyłane na targi angielskie i znalazły tam chętnych odbiorców.

Party stanieją. Rząd francuski wysłał prof. Bonchon-Brandely do Tahiti w celu zbadania, w jaki sposób możnaby stamtąd przełancować ławice ostrzyg perłowych. Profesor zbadał, że ostrzygi te dadzą się hodować tak samo jak każde inne i

zaaklimatyzować z łatwością, czego też już w znacznej ilości dokonał. Nadto wynalazł jeszcze prof. B. sztuczny sposób zapładniania ostrzyg perłowych.

Sąd na zdrajców. W lokaln redakcyjnym anarchistycznego pisma „Cri du Peuple“ w Paryżu odbył się sąd na członków redakcji oskarżonych przez własne stronnictwo o zdradę. Sąd obradował prawie całą dobę i orzekł wreszcie, że anarchiści Druelle, Vansan, Herivaux, Lefebvre i Londra dali się przez policję przekupić.

Warszawa zjadła w ciągu roku zeszłego: 62,000 sztuk wołów i krów, zabitych miejskim szlachtą, a nadto 163 pudów mięsa wołowego sprowadzonego z za rogatki.

W Stokholmie zmarł w tych dniach słynny szwedzki artysta i pisarz dramatyczny Jan Nolin.

Anarchistę Warowskiego, także Rühlem zwanego, którego Szwajcarja wydalila ze swych granic, przyaresztował rząd niemiecki w Berlinie, a policja tamtejsza wykryła, że się nazywa Herman Bleifeld, i jest z zawodu składaczem czcionek.

W Siemiakowach dek. stanisławowskiego, zgorzała cerkiew, asekurowana na 3000 gld.

Narzędzie z epoki kamiennej. Góry kruszcowe Monte Amiata w Toskanie są punktem środkowym kopalnictwa rtęci. Kopalnie te były wyszukiwane od niepamiętnych czasów, czego dowodem jest, że niedawno znaleziono tam liczne strzały, noże i topory z kamienia i z jakiegoś czarnego kamienia, których w całej okolicy niema.

Raport policyjny. Skradziono: P. Michałowi G. ze sanek na Ormiańskiej ulicy koc ciemno-wisniony z białymi paskami, a na rogach z czerwonymi z łatką po środku tegoż wart. 8 zł.

Zgubiono dwie kartki banku ruskiego do liczby 42653 i 42716 na surduty i spodnie w październiku b. r. zastawione i kartkę zastawiczą galic. banku kredyt. do l. 5323 z dnia 26. marca b. r. na złoty damski sawonet za 30 zł. zastawiony.

Znaleziono książkę służbową Edwarda Frumana z Wysokiej — i metrykę chrztu Elenory Nawoj.

Telegramy „Kurjera Lwowskiego“.

Wiedeń 4 grudnia. (Posiedzenie Rady państwa). Prezydent Smolka zagał posiedzenia o g. 1/2 w południe, uwiadamiając, że pomiędzy przedłożeniami znajduje się także żądanie dalszego kredytu na budowę domu karnego w Stanisławowie.

Herbst wnosi interpelację, czy sprawa kolei północnej będzie ponowiona w tej sesji?

Magg imieniem lewicy stawia wniosek, aby komisji parlamentarnej dla sprawy Schwarza-Kamińskiego ustanowionej (a która już złożyła sprawozdanie) polecić, iżby wzięła pod rozważenie fakta, na zgromadzeniu wyborców lwowskich i przez dzienniki ogłoszone, i zdała o nich sprawę Izbie.

Hr. Taaffe przedkłada żądanie absolutorium za sumy wydane dla Galicji z powodu powodzi, i motywuje je obszernie.

Minister Dunajewski przedkłada budżet na rok 1885, który w cyfrze wynogów zawiera sumę 519,893,166, a pokrycia sumę 504,816,961 zł. Niedobór wynosi tedy 15,076,205 zł. W wywodzie finansowem nadmienia minister, że dochód z cel wzrósł o 463 proc., a w pierwszych trzech kwartałach br. dochód z podatków bezpośrednich przyniósł przewyżkę o 1,282,000 zł., pośrednich zaś o 5,406,000 zł. W budżecie są sumy na budowę kolei Stryj-Beskid, tudzież na dokończenie gal. kolei transversalnej.

(S) Budapeszt, 4 grudnia. Dziś w południe przyjmował cesarz deputację sejmiku galicyjskiego na zamku królewskim. Na przemowę marszałka Zybkiewicza odpowiedział, że sprawę regulacji rzek galicyjskich rząd weźmie pod rozważenie ze szczególniejszą troskliwością.

Teatr, literatura i sztuka.

Nr. 49. Przeglądu sądowego i administracyjnego. Treść: O odpowiedzialności państwa za bezprawne działanie urzędników wedle prawa publicznego, na-

pisal dr. Władysław Ostrożyński. — Praktyka sądowa. — Orzeczenie c. k. Trybunału kasacyjnego. — Korespondencja. — Zapiski literackie. — Ze Stowarzyszeń. — Wiadomości urzędowe.

W „Gymnase” przedstawiono w tych dniach nową nader zabawną farsę 4-aktową Mailhaca i Gill'a p. t. „La ronde du commissaire”. Bohaterem sztuki jest łobuz, który straciwszy wszystko przez protekcję zostaje komisarzem policyjnym i przez swe doniesienia wywołuje okropne zamieszanie.

„Galerja Teniera”, własność ks. Marlborough zawierająca 120 sztuk kopij wykonanych przez Dawida Teniera (młodszego) według obrazów mistrzów włoskich w galerji Belwedern jest wystawiona obecnie u handlarza artystycznego Davisa w Londynie na sprzedaż.

Kalendarze układu A. Nowoleckiego wyszły staraniem wydawnictwa Czytelnicy ludowej w Krakowie. Jest ich razem sześć a mianowicie: 1) Ilustrowany kalendarz powszechny, 2) Kalendarz dla ludu, 3) pugilaresowy, 4) kieszonkowy, 5) ścienny, 6) biurkowy. Kalendarz pugilaresowy wydany został na pamiątkę 500-letniej rocznicy przyjęcia wiary chrześcijańskiej Władysława Jagiełły, Wielkiego księcia litewskiego.

Aurelego Urbańskiego utwory poetyczne w wydaniu trzecim pomnożone wyszły właśnie w bibliotece pisarzy polskich F. A. Brockhousa w Lipsku (tom 78). Tom ten zawiera utwory poetyczne, zebrane p. t. „Szare ptasze”, przekłady z Heinego, niewole babilońską i trylogię 1861—1863, trzy znane utwory dramatyczne: 1) „Na poddaszu”, 2) „Pod kolumną Zygmunta”, 3) „Dramat jednej nocy”.

Autor poświęcił prace te ojcu swemu drowi filozofji Wojciechowi Urbańskiemu.

Utwory poetyczne p. Urbańskiego, zaszczytnie znane już szerzej publiczności z dawnych wydań, polecamy na gwiazdkę.

Gwiazda przewodnia, obraz na tle życia wschodniego przez Sahi Beja wyszła jako odbitka z „Ate-neum” warsawskiego nakładem J. Milikowskiego (P. Starzyka). Powieść ta napisana z talentem jest bardzo zajmującą i zapoznaje nas z życiem na Wschodzie.

Adelina Patti obchodziła w New Yorkskiej „Academy of Music” gdzie w r. 1859 wystąpiła po raz pierwszy swój 25 letni jubileusz. Dawano „Martę”. W końcu przedstawienia utworzyli członkowie opery szpaler a muzyka zagrała marsza skomponowanego przez Adelinę przed 10 laty. W głębi unosił się płomienny orzeł (!) z napisem: „Patti 1859—1884.” Po przedstawieniu obecni z muzyką na czele odprowadzili Adelinę w powozie ciągniętym czterema białymi końmi do hotelu Windsor-skiego, gdzie po serenadzie odbyła się uczta.

Franciszek Liszt wyjechał obecnie do Rzymu, a w styczniu powróci do Pesztu. Pracuje on ciągle nad swymi pamiętnikami, tudzież nad zaczętem za młodu oratorjum na orkiestrę p. t. „Św. Władysław”.

Palaeophoneus nuncijs. Najstarsze ze znanych dotąd zwierząt lądowych, wielkiego skorpiona znaleziono zeszłego lata na wyspie Gotland. Pochodzi on z t. z. formacji sylurn, zawierającej najstarsze skamieniałości, pomiędzy którymi są liczne szczątki fauny morskiej, ale w której nigdy dotąd nie znaleziono szczątków zwierząt lądowych. Na posiedzeniu instytutu geologicznego w Wiedniu pokazywał dyrektor Hauer fotografie tego zwierzęcia, otrzymaną przez profesora Lindströma w Sztokholmie. Szkielet jego znajduje się obecnie w muzeum tamtejszem; zwierzę otrzymało nazwę wypisaną powyżej.

Cena portretu Hieronima Holzschuhera, za który galerja berlińska wypłaciła spadkobiercom 350.000 marek, zadziwiła wszystkich znawców. Portret ten ma być według Thausinga pełną malowideł Dürerowskich, ale faktem jest, że za portret malowany w tym samym czasie (r. 1526), a mianowicie za portret Jakóba Muffla 62.400, za drugi portret z młodszych czasów Dürera, przedstawiający Fryderyka Mądrego 7760 marek, a wobec tego cena portretu Holzschuhera jest niesłychaną.

Humorystyka.

Kolce.

Co ten Mierziński narobił.

Gdzie mama?

— Na koncercie posła.

— Przecież miała czekać na mnie...
— Mama mówiła, że woli słuchać śpiewu Mierzińskiego jak pana głupie gadanie.

Na targu.

— Kupcie Wojciechu tego konia.
— Kiedy ślepy.
— Temci lepiej, można mu dawać obrok ze szmieciami.

W kuchni.

— Czy panna Józefa będzie lała na świętą Katarzynę, żebym się na ten przykład, pannie uła?

— Niech sobie pan Walenty sam leje, kiedy chce, bo na Katarzynę to tylko męskie łanie a dopiero na Andrzeja panieńskie.

W sądzie.

Sędzia. Oskarżony! dla czego ukradłeś ten zegarek?

Oskarżony. Bo chciałem wiedzieć, panie sędzio, o której godzinie go ukradłem... Już to bez zegarka, co prawda, stasza niewygoda.

Nieszczęśliwy.

— To doprawdy psi los, żeby ich djabli wzięli!
— Czegóż znowu tak klniesz?
— Bo wiesz ten R. nie cierpię go jak psa, a jemu jakiś tam głupi wujaszek umiera w Anglii i zostawia milionową fortunę.
— Czegóż ty się złościysz?
— A bo doprawdy, byle jakiś dureń znajdzie wujaszka, co gdzieś mu kłapnie w porę, a człowiek porządny musi tylko cierpieć. To czyste nieszczęście.

Sceptyki.

— Czy napiszesz co kolego na konkurs dramatyczny?
— Nie głupim, to marna robota.
— Przecie można złapać tysiączek rubli, nie licząc różnych akcydensików.
— Aha! oni zawsze pokazują te pierw ze nagrody na przynęty, jak z przeproszeniem kielbasę psu z za szyby.

Czuli małżonkowie.

— Słyszysz Nacin, co to za dobroczynni ludzie zakładają przytułek dla idiotów...
— To prawda, jestem im niesłychanie wdzięczna.
— Ty moja duszko, a to za co?
— Bo może mnie od ciebie uwolnią.
— W każdym razie, nie będziemy ze sobą, gdyż kobiety pewnie osobne znajdą tam pomieszczenie.

Krakowiak turniurowy.

Hej! uszy do góry, dalej serca w górę, Pozmniejszały damy o pół swą turniurę, Chociaż ją zmniejszyły najpiękniejsze panie Nie cieszcie się bardzo — i tak dość zostanie.

Romowa turkawek.

— Panno Zofijo! — Czo panie Ignacy? — Budź pannę Zofiję. — W kolorze? — Czerwonopomarańczowo-żakochanym.

Z Muchy.

Na ulicy.

— Na taki mróz boso chodzisz?
— A czy to pan nie wie, że ja szewe jestem?

W kancelarji.

— Mówisz, że masz 35 lat, a w metryce twojej jest 33 lat.
— A bo ja, proszę pana, urodziłem się na dwa lata przed przyjściem na świat.

W przededniu św. Andrzeja.

— A panna Marjanna czy nie szykuje wedle łania woskn na sobotę.
— Ej, niech pan Ignac z łaniem głów nie sawraca.
— A bez eo?
— A bo ja dopiru bede lała po ślabie.
— A to na co?
— Jużci jak pójdę za mąż, to mężowi trzeba będzie sprzątać łanie.
— Tysz skępna z panny Marjanny kobita jest.

Niedawno przyjaciółka przyjaciółce ukradła trzewiki — i poszła za to do kozy.

Sens moralny. — Jeszcze niedawniej przyjaciel przyjacielowi ukradł żonę z trzewikami i do kozy nie poszedł.

Serwacy. Słyszalesz, podobno Niemcy zamierzają wziąć generalną dzierżawę na wywożenie z naszych miast za granicę nieczystości i śmieci.

Ciekawa rzecz dla czego kto z naszych nie podjął się tego przedsięwzięcia?

Bonifacy. Zapewne wskutek skrupulatnego stosowania się do przysłówia, że „własnych śmieci wyciągać z domu nie wypada”.

Z Nowego Zerkala.

Andrij i Makij.

A. Toż sława Bohn, nasz Naumowycz warta je zdrow z Rossii ta stane nam znowu „Nauku” wydawaty.

M. Ba, koby schotliw! a to, baczycie, win za benketom w Peterburhu podaryw nasz chłopskij jazyk Moskałom ta wże po ichniomu bude „Nauku” pysaty.

A. A chybaj wże nasz chłopskij jazyk jemu ne do smaku?

M. A wżeż ni, koły jeho prominiaw za moskowskij ta w dodatku i rublyki wziaw.

A. No, to takoj nasz jazyk bilsze warta, koły do neho Moskał msiw dopłatyty.

M. Ale teper w moskowskim wizoczku treba bude i moskowsku pisenku śpiwaty.

A. Naj sobi zdrow śpiwaje, ale bez chłopskoho basa. Komu nasz jazyk ne do smaku, tomu i naszoj predplaty ne treba.

Wyborna jest ilustracja w „Zerkale”. Na obrazie widać dwu pątników russkich z torbami, powracających z Petersburga. Płoszczański mówi:

Jetzt steh' ich nun ich armer Thor

Und bin so kling als wie zuvor;

Jak podiłyty piat' rubliw

Pomiż semero Moskaliw?

Sły ij Naumowycz to ne zmoże,

To wże i czort nam ne dopomoże.

(Goetoho Faust. Akt I. Jawa I.)

Wiadomości polityczne.

Wiedeń 4 grudnia. Korespondent petersburski „Pol. Corr.” konstatuje, że doniesienia konsulów rosyjskich z Macedonii mówią o prześladowaniach chrześcijańsko-bułgarskiej ludności, czemu mocarstwa podpisane na traktacie berlińskim powinnyby zapobiedz.

„Pol. Corr.” dodaje od siebie, że przedstawienie to w zanadto ponurem pogrążone jest światło i niezgadza się z innemi doniesieniami.

Wiedeń 4 grudnia. Do „Polit. Corr.” donoszą z Petersburga z dobrego źródła, że nieporozumienie między Watykanem a gabinetem rosyjskim jest już prawie zupełnie usunięte. Buntow przybędzie zaraz po upływie urlopu do Rzymu, poczem rozpoczną się znowu układy co do pewnych niezłatwionych jeszcze punktów.

Wiedeń 4 grudnia. „Czasowi donoszą: Jutro zażąda hrabia Taaffe w Radzie państwa indemnizacji za udzieloną Galicji reskryptem cesarskim pomoc, przyczem rozwinie zasady dalszej organicznej akcji państwa w celu zapobieżenia klęskom powodzi w Galicji. Równocześnie udzieli cesarz deputacji w Peszcie uspokajającej odpowiedzi pod tym względem.

Urząd pocztowych kas oszczędności uchwalili zaproponować rządowi, aby w szkołach ludowych i średnich zaprowadzono pocztowe kasy oszczędności; zbieraniem grosza oszczędzonego od dzieci i zakupywaniem książeczek oszczędności zajmowałiby się nauczyciele.

Na dzisiejszem posiedzeniu Izby posłów przedłożył minister skarbu budżet na r. 1885, i objaśniał go obszernie.

Biskup sufragany ks. Sembratowicz, który jeszcze 30. listopada przybył do Wiednia, miał udać się wczoraj, jak donosi „Presse, do Pesztu na posłuchanie u cesarza. Dziennik ten zapisuje obiegającą pogłoskę, iż ks. Sembratowicz ma być zamianowany metropolitą lwowskim.

Berlin 4 grudnia. W rozprawie rajchstagu nad wnioskiem Windhorsta względem zniesienia ustawy ekspatriacyjnej zabiera głos Bismarck: Pono-

KANTOR WYMIANY BANKU HIPOTECZNEGO

e. k. uprz. galic. akcyjnego

kupuje i sprzedaje
WSZYSTKIE EFEKTA I MONETY
pod warunkami najprzystępniejszymi.

(20)

5% Listy hipoteczne

jako też

5% Premiowane Listy hipoteczne

które według prawa z dnia 1. lipca 1868 r. (Dz. p. F., XXXVIII. Nr. 93.) i najwyższego post. z dnia 17. grudnia 1871. r. mogą być użyte do lokowania kapitałów funduszowych, pupilarnych, kaucyj małżeńskich wojskowych, na kaucje i wadja

są w tymże kantorze do nabycia.

Wszystkie polecenia z prowincji wykonują się bezzwłocznie po kursie dziennym, bez doliczenia prowizji.

Henryk Müller

ulica Halicka L. 6.
polecą swój największy i najtańszy magazyn
zabawek dla dzieci.
na podarunki św. Mikołaja.

Zabawki, pomysły Frobla, wszelkie dary i gry towarzyskie, sztuka od 30 ct. i wyżej.

Zabawki w pudełkach t. j.:
Gospodarstwa, polowanie, drob, naczynia kuchenne, Serwisy, żołnierze, budownictwa od 15 ct. do 6 zł.
Konie na kółkach i na biegunach, karetki, osiołki, barany, krowy, walcypedy od 20 ct. do 10 zł.
Instrumenta, trąbki, skrzypce, katarynki, baki grające, harmoniki od 20 ct. do 5 zł.

Zwierzęta same biegające: myszki, pieski, pawy, niedźwiedzie, słonie, kureczka, ptaki, węże i t. d. od 50 ct. do 12 zł.

Bilarki, fortunki, torlece, kręgielki, sztuka od 1 do 10 zł.

Łaskawe zlecenia z prowincji załatwia odwrotną pocztą.

OGŁOSZENIE.

W myśl uchwały wydziału wierzycieli potwierdzonej przez c. k. komisarza konkursowego zostaną sprzedane towary do masy rozbiorowej Romana Pilawskiego należące, a mianowicie: materje na suknie mezzkie, tudzież przybory krawieckie i urządzenie sklepowe, — ryczałtowo w drodze ofert a to najwyższą cenę ofiarowującemu, jednakowoż w każdym razie za cenę nie niższą jak 25% przewyższającą cenę szacunkową, przez ocenicieli sądowych w czasie sporządzenia inwentarza ustanowioną.

Oferty zaopatrzone w wadium w kwocie 200 mają być wniesione najdalej w 8 dniach licząc od dnia następnego po niniejszym ogłoszeniu w zwykłych godzinach urzędowych u podpisanego zarządcy masy (ul. Halicka L. 46).

W ofertach ma być oświadczona gotowość odbioru towarów na podstawie inwentarza bez przemierzenia zaraz po zatwierdzeniu oferty przy równoczesnem uiszczeniu całej ceny kupna, — a to pod utratą wadium.

Lwów, dnia 2. Grudnia 1884

Zarządca masy

Dr. Teofil Srokowski.

SZEŚĆ MEDALI ZASŁUGI I DYPLÓM UZNANIA
za niezrównane wyroby kosmetyczne i toaletowe.

Białe i piękne ręce!!!

Najbardziej czerwone i opierzchnięte ręce wybiela i wydelikatnia po kilkukrotnym natarciu

KREM ROŚLINNY

stoik 8 ct.

GRYSIK TOALETOWY do mycia rąk
dla wydelikatnienia zgrubiałego naskórka. Pudełko 25 ct.

PROSZEK DO CZYSZCZENIA PAZNOGCI
dla nadania paznogciom białości, różowego odcienia i pięknego połysku. — Pudełko 25 centów.

Siodełka do polerowania paznogi 1 zł. 25 ct.

SZCZOTKI, PILNICZKI, KOSTKI
do czyszczenia i formowania paznogi od 49 ct. do 3 złr.

JAN IHNATOWICZ,

we LWOWIE sklepy własne ul. Kopernika L. 3., ulica Halicka róg Wałowej, Hotel Europejski i Filia w KRAKOWIE Sukiennice Nr. 20.

REGENERATEUR

przywraca w przeciągu kilku dni siłę i kolor włosom pierwotny, nadaje im miękkość, nadto niszczy łupież na głowie i usuwa przyszczy wyrzuty skóry.

Cena flakonu 80 centów.

Dostać można w aptece

K. KRZYŻANOWSKIEGO

we Lwowie (obok Brygidek.)

(1419)

Ciągła świeże

KWICZOŁY

JARZĄBKI i KUROPATWY

zaś na poprzednie 6cio dniowe zamówienia, dostarczamy

BAZANTY
również i świeże LOSOSIE.

WINA stare tokajskie, reńskie francuskie i szampańskie, z najślawniejszych piwnie i różnorodne delikatesy polecają

SADŁOWSKI i MARKIEWICZ

we Lwowie, w rynku.

Najlepszą OLIWĘ

do maszyn do szycia, dla telegrafów, jakoteż dla Zegarmistrzów

poleca handel

Maurycego Ballabana

8 plac Marjański 8.

(530)

BRZYTWY

prawdziwe
angielskie i szwajcarskie
po 1'75. 2—2'50. 3—3'50 i t. d.

polecają

Bracia Langner

Lwów ul. Halicka L. 16.

Wyszło 4-te wydanie
J. Gordona

„Obrazki Caryzmu“

z ilustrowaną kartą tytułową.

Cena 1 złr. 20 kr.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

NAKŁADEM KSIĘGARNI
Teodora Paprockiego i S-ki

w Warszawie

8 Chmielna 8

wyszły z druku

KLEMENSA JUNOSZY

Z MAZURSKIEJ ZIEMI

SZKICE i OBRAZKI WIEJSKIE.

Cena R. 1.50.

Nabywać można we wszystkich księgarniach krajowych i zagranicznych. (542)

20% taniej, niż gdzieindziej

nabyć można i tylko w tym magazynie mebli orzechowych, olszowych, giętych, żelaznych, tapicerskich różnego fasonu i luster,

Tenże magazyn daje na raty miesięczne, począwszy od 5 złr.; przyjmuje stare meble na zamianę i kupuje, jak również wypożycza po cenach jaknajtańszych. (50)

Magazyn mebli

W. KAUFMANNA

we Lwowie, ul. Trybunalska liczbą 1 obok Rynku.

NOWOŚĆ!

We wszystkich większych księgarniach są do nabycia:

Wskazówki
Dobrego tonu

dla dorastających panienek
Cena 60 ct.

„Calicot“ najtrwalszy
materiał na kalesony
sztuka na 10 par zł.
7-50. Chiffon z fabryki
B. Schrolla Syna sztuka
46 mtr. złr. 11.
Dymka bawełniana
meter od ct. 35.

poleca najtaniej handel

F. Knauera i Syna

„pod złotym Lwem“ plac Kapitulny

Zlecenia z prowincji skutecznia się odwrotną pocztą. Za dobroć i trwałość zaręcza się.

Sprzedaż prawdziwych styryjskich jabłek
(Maschanzgeraepfel)
w Rynku pod L. 14. w podwórzu.

DROBNE OGŁOSZENIA

Włoszenia rozmaite.

Strakajac najcenniejsze.

Z powodu zwinięcia handlu
WYSPRZEDAŻ KORALI
SZNURKOWYCH i biżuterji
koralnych po niższych sta-
tych cenach, ul. Koralińska L. 4.

JOZEFA PIETRANSKA przy
ul. Zimorowicza L. 2. (róg
Akademickiej.) — Wykonuje
wszelkie roboty w zakres
krawieczyny damskiej wcho-
dzące starannie i gustownie,
według najnowszej mody par.
Ceny umiarkowane. — UDZIE-
LA ORAZ NAUKI KROJU. (1306)

Praktyczna gospodyni dobra
piekarka i kucharka z lepszego
domu, szuka umieszczenia zaraz.
Wiadomość u P. Sorgera w sklepie
ulica Kilińskiego L. 2. (1310)

Suszonego zolodzi poszukuje
się. Próbkę, podanie ceny i
ilość zapasu odbiera Arnold Werner
we Lwowie ul. Sobieskiego L. 3. (1308)

Zgubiono na spacerze złoty
kulezyk z wisiorkiem z mo-
zaiki weneckiej czarnej, na
której mieści się lew wenecki
kolorowy. Łaskawy znalazca
zechce odnieść do domu pod
nr. 10 ul. Kościuszki I piętro,
gdzie otrzyma nagrodę. (1307)

Na cytrze, na fortepianie i śpie-
wu udziela nauk E. Kali-
nowski (Kyczaków L. 7). Jego utwo-
ry na cytrze są w księgarniach do
nabycia. Cytry, struny i przybory
dla stroicieli poleca najtaniej. Tam-
że skład fortepianów nowych i o-
granych. (1313)

Lekeje języka angielskiego
udziela młody człowiek pod-
nader przystępnymi warunkami.
Bliższa wiadomość pod adresem
Jan Dobrowolski ul. Chorażczyzna
L. 2. (1312)

Wzrost kroju sukien metodą
francuską udzielam w mojej
pracowni sukien; także udzielam lek-
cję kroju po domach. Cena umiar-
kowa. Roszkiewiczowa ulica Bry-
gidka L. 6. (1320)

Młoda osoba uczennica p.
Marka życzy sobie udzielić
lekcję fortepianu w domach a to-
w godzinach przed lub po południu.
Bliższa wiadomość pod L. W. K.
w Administracji „Kur. Lwów“.
(1309)

Ekonom praktyczny i rutynowa-
ny, żonaty, bezdzietny, w sile
wieku, mogący się wykazać chlu-
bnymi świadectwami, poszukuje po-
sady samodzielnego ekonoma od 1 mar-
ca 1885 roku. Łaskawe zgłoszenia
pod literami J. Z. poste restante
Podhajczyki koło Trembowli. (2359)

Kupno i sprzedaż.

Młode noszone futro miejskie
niedźwiedzie bardzo tanio do
nabycia u krawca J. Klimowicza
Rynek L. 3 II. piętro. (1311)

Mieszkania i sklepy.

2 pokoje z przedpokojem kuch-
nią i przynależnościami zaraz
do wynajęcia przy ul. Kraszewskiego
L. 25. (1293)

Sklep sam lub z potrzebną ilość-
cią łączących się ze sklepem
pokoje jest w domu pod L. 9. ulica
Kopernika gdzie urząd telegraficzny
zaraz do nabycia. (1299)

Sklep z pokojem z tyłu i piwni-
cą zaraz do nabycia ulica Pań-
ska L. 2. do tego sklepy dodana
być może osobno pracownia z pie-
cem piekarskim. (1302)

Elegancko umeblowane miesz-
kanie o 6. pokojach które się
da podzielić na 4. i pojedyncze po-
koje na zimę lub miesięcznie do
wynajęcia ul. Majerowska L. 7. (1304)

Pokój kawalerski o dwóch oknach
na I. piętrze zaraz do wynaje-
cia ul. Halicka L. 58. Wiadomość
tamże u stróża. (1303)

Wydawca: Wojciech Maniecki.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: Rowakowicz Henryk.

Drukarnia „Kurjera Lwowskiego“.